

en aan de binnenzijde een weinig uitgeholde cederstammen. Ik wees erop, dat dit practisch tot doel had de soms 60 voet hooge palen voldoende elastisch te maken om de stormwinden te trotseeren. Maar, zooals vaak bij de primitieven, hier kan sprake zijn van een samenvallen van een practisch en een geestelijk oogmerk, hier kan m.a.w. de behoefte, de aanvankelijk zoo heilig geachte dieren weer te geven in hun functie van beschermende en versterkende omsluiting, medebepalend zijn geweest.

Keeren wij thans terug tot de als afb. 3 gegeven bevervoorstelling op het leeren dansgewaad van een Haida opperhoofd of medicijnman. Bovenaan zien wij, tusschen de beide gestyleerde ooren, het in mijn vorig artikel gereleveerd cilindervormig rangteeken. Onder elk oor, een oog; waarvan het eigenlijk oogje amandelvormig blijkt aangeduid, terwijl het heele oogcomplex tot een streng gestyleerd afzonderlijk profielkopje werd omgevormd. Dit is inderdaad een Spielerei, tenzij — wat ik niet uitgesloten acht — het feit dat de primitieven, evenals wij, een klein wezentje zagen in het oog van mensch of dier, maar dit niet aanstonds als een weerspiegeling van zichzelf hebben begrepen, tot deze voorstellingswijze allereerst aanleiding gaf. Men moet niet vergeten, dat bijv. de inboorlingen der Admiraliteitseilanden een hun in handen gegeven spiegel stuksloegen om te zoeken naar „den man binnen-in”! . . . evenals trouwens de aap dit nog heden ten dage zal doen. Een aap ziet vermoedelijk niet scherp genoeg, om in het oog van een soortgenoot ooit een klein aapje te ontwaren, van den primitief mogen wij dit wèl aannemen; het „kindeken in 't oog” komen wij in de talen van alle hooger ontwikkelde volken tegen.¹⁰⁾

Tusschen Kastor's oogen op afb. 3 ziet men zijn tot autolampen gestyleerde neusvleugels, waarop het cylindersymbool rust, en waaronder zich twee groote beitelvormige knaagtanden bevinden. Enkel de knaagtanden der bovenkaak zijn aangeduid. Rechts en links hiervan een rij kiezen, welke in de natuur niet direct aansluiten bij de knaagtanden; en weer daarnaast een oog-achtig figuurtje, dat het kaakgewricht aangeeft. Op karakteristieke wijze zijn voorts de pootvlakken met de klauwen als „oogen” opgevat, terwijl het beverlijf aan de bovenzijde links en rechts opnieuw oogornamenten vertoont in den vorm van vogelkopjes met naar beneden gerichte snavels. Op grond van vergelijkingen acht ik het niet onmogelijk, dat deze laatste de longen voorstellen, maar waar zij verder van geen gewicht zijn, behoef ik er niet bij stil te staan.

Belangrijker is het menschegezicht op den geruiten, d.w.z. geschubden beverstaart tusschen de achterpooten. Het is een kenmerk van nagenoeg alle beveruitbeeldingen, ook van de plastische op totempalen e.d., dat de breede platte staart van het dier vóór het onderlijf blijkt opgeklapt en dat zich daarop een menschelijk kopje bevindt, op de plastieken zorgvuldig in laag- of zelfs hoogreliëf uitgevoerd. Dit kopje, soms vervangen door een